

ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР
УНИВЕРСИТЕТІ

ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР УНИВЕРСИТЕТІ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИСКУССТВ

ШАБЫТ

айлық журналы
ежемесячный журнал
№1 (1) 20.12.2013

ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР
УНИВЕРСИТЕТІ

Құрметті оқырман!!!

Сіздерге ұсынылып отырған Қазақ Ұлттық Өнер университетінің «Шабьт» журналы өнер төңірегіндегі мәдени жаналықтарға негізделген. Басты мақсаты - университет ішіндегі және өнер саласына қатысты өтіп жатқан іс-шаралардан мағлұмат бере отырып, көрнекті тұлғалардың ой-пікірімен қатар жас таланттардың шығармашылығын дүйім жұртқа насихаттау. «Шабьт» журналынан рухани азық пен тәрбиелік маңызы бар ақпараттар легін қамти аласыздар деген үміттеміз!

Құрметпен, журналдың редакторы
Гүлім Көпбайқызы

Ағалар алқасы:

Мұсаходжаева А.Қ. - ҚР халық артисі, профессор
Дүйсекеев К.Д. - ҚР еңбек сіңірген өнер қайраткері
Мейрамов Т.У. - ҚР халық артисі, профессор
Мұқанова Р.Қ. – ҚР еңбек сіңірген өнер қайраткері
Нөгербек Б.Р. - ҚР еңбек сіңірген өнер қайраткері, профессор
Сығай Ә.Т. - ҚР еңбек сіңірген өнер қайраткері, профессор
Юсупова А.К. - өнертану кандидаты

Редакция мүшелері:

Бас редактор: Гүлім Көпбайқызы
Жауапты хатшы: Мерлан Рымжан
Тілшілер: Қуат Ежембек
Балжан Бекмағамбет
Мирас Әбіл
Александра Поршнева
Камила Габдрашитова
Жанель Ризабекова
Дизайнер: Ахат Азтай
Фототілші: Досжан Аяған

Редакцияның мекен жайы:

Байланыс телефоны: +77756282848, +77751393919

Редакциялық басылым бөлімі

Мекен жайымыз: Астана қаласы, Тәуелсіздік даңғылы 50

E-mail: shabyt_zhurnal@mail.ru

МАЗМҰНЫ

Айман Мұсаходжаева:
«"Шабыттықтарға" шалқар шабыт тілеймін!»
4 бет

Қиял көкжиегі:
Болатбек Салаев
5-10-15 бет

Мирас Әбіл:
«Ортамызда"Ортеке"»
6 бет

Әшірбек Сығай:
«Драматургия қайтсе дамиды?!»
8-9 бет

Олжас Ибраев:
«Жүрегі «қазағым» деп соғатын жігіттеріміз көп болса екен...»
12 бет

Мақсат Нұрмұхамедов:
«Ашылмаған жүрек сыры...»
13 бет

Бердімұрат Сайлаубек:
«Оралу»
14 бет

Гүлім Көпбайқызы:
«Бауырлықтан бас тарту ма?»
16 бет

Гүлназ Ләмбек:
«"Ғасырдан да ұзақ күн" - астаналық сахнада»
17 бет

ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР
УНИВЕРСИТЕТІ

«ШАБЫТТЫҚТАРҒА» ШАЛҚАР ШАБЫТ ТІЛЕЙМІН!

Мұсаходжаева Айман Қожабекқызы
Қазақ Ұлттық Өнер университетінің ректоры,
Қазақстан Республикасының халық артисі, Қазақстан Республикасы
мемлекеттік сыйлығының иегері, профессор

Қадірлі оқырман қауым!

Университет студенттерінің бастамасымен жарық көріп отырған «Шабыт» журналына ақ жол! Өнер саласында белең алып жатқан айтулы іс-шаралар мен болашақ жас мамандардың шығармашылықтарынан сыр шертетін журнал әр қайсыңызға рухани азық бере отырып, салиқалы ақпараттардан хабардар ететіні сөзсіз. Өнер ордамыздағы ұлағатты ұстаздарымыз бен талантты студенттеріміздің бастарын бір арнаға қосып, жеткен жетістіктері,

асар асулары мен бағындырған белестерін насихаттайтын «Шабыт» журналының ұжымына шалқар шабыт тілеймін!

Бүгінгі қолжазба - ертеңгі тарих. Әр өнер иесі шығармашылық жолындағы еңбегін студенттік жылдарынан бастауы шарт. Университетімізде білім нәрін бойына сіңіріп, таланттарын шындап, республикалық конкурстар мен әлемдік ареналарды бағындырып жүрген шәкірттеріміз қаншама. Бұл біріншіден, оқу орнымыздың мәртебесін өсірсе, екіншіден, тұлға болып қалыптасуына септігін тигізеді. Үшіншіден, егемен еліміздің өркендеуіне бірден бір себепкер жандар болатыны айқын. Сондықтан да, әр жеткен жетістігіміз ертеңгі күнге естелік болып қалуы хақ. Осы жауапкершілікті қолға алып, өнегелі өнеріміздің тарих беттерінде қалуына ат салысып жатқан жастарға тілерім: жанымызды жадыратар жағымды жаңалықтар көп болып, қаламдарыңыз ұштала берсін!

ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР
УНИВЕРСИТЕТІ

Журналымыздың алғашқы санында оқырман назарына «мүсін» мамандығының III курс студенті Салаев Болатбектің жұмыстарын ұсындық.

«Балалық шақ»
(ағаш)

«Сағыныш»
(ағаш)

ОРТАМЫЗДА «ОРТЕКЕ»

Қараша айының 23-25 жұлдыздары аралығында Астана қаласында алғашқы рет «Ортеке» III халықаралық қуыршақ театрларының фестивалі өтті. Аталмыш шараға өз елімізден Алматы, Астана қалаларының, «Алақай» Ақтөбе, Қостанай, Солтүстік Қазақстан, Маңғыстау облыстарының қуыршақ театрлары және де Беларусь Республикасынан келген Гомель, Іәм Башқұрт мемлекеттік қуыршақ театрлары өнер көрсетті. Қазылар алқасы құрамында театртанушы Амангелді Мұқанов, Ресейдің мәдениет қайраткері Санкт-Петербург қаласының қуыршақ театры факультетінің деканы, профессор, режиссер Николай Наумов, Қазақстан Республикасының суретшілер одағының белді мүшесі Маяра Дәуренбаева, Чуваш республикасының еңбек сіңірген артисі, режиссер Юрий Филлипов және режиссер Серікбай Мақұлбеков болды.

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚУЫРШАҚ ТЕАТРЛАРЫНЫҢ ФЕСТИВАЛІ
МЕЖДУНАРОДНЫЙ ФЕСТИВАЛЬ ТЕАТРОВ КУКОЛ
INTERNATIONAL PUPPET THEATRE FESTIVAL

Фестивальдің алғашқы күні Ақтөбелік «Алақай» қуыршақ театрының «Дала аңызы уа, Алдар!» атты қазақ халық ертегісін тамашалады. Алдар - музыкалық, көңілді көрсетілім. Дегенмен, атақты Алдарымыздың жаны қазақ болса да, қазақшаға акценті бар екен. Бірақ қойылым өте сәтті шыққан. Хан ролін ойнаған актер өзіне жүктелген міндетті жоғары деңгейде орындап шықты. Ханның мінезін, болмысын, үнін нәзік тұр -

ғыдан өзгеше ізденістер арқылы көрсетуге ұмтылған актердің шығармашылық жолында еңбек еткені анық көрініп тұрды. Ал, Белорус республикасының Гомель мемлекеттік қуыршақ театры қойған «Чаодейный рюкзачок» ерекше қойылым болды. Бар жоғы үш актердің сахнада кереметтей үйлесімді ансамбль құруы көрермен назарын тандандырмай қоймады. Ұжымның ұйымшылдығы мен алдарына үлкен талап қоя білетіндігінен жинақылық бірден байқалды. Солтүстік Қазақстан облыстық қуыршақ театры сахналаған Ш. Айтматовтың «Ақ кеме» туындысы да өз деңгейінде қойылды. Айтарлық, сахна безендірілуінен суретшінің жақсы жұмыс жасағанын аңғарамыз. Өз әлеміңнен тыс бала әлеміне тап боласың. Қойылымның финалында, бала рөліндегі актер қолынан қуыршағын шешіп, «Армысың, Ақ кеме! Бұл келе жатқан мен ғой!», - деп айқайлайды. Демек, дүниедегі әр сәбидің өзінің «ақ кемесі», яғни арманы бар, ал кез келген аңдаусыз айтылған сөз бала арманын күл талқан ете алатынын еске салады. Шынымен де қойылымның көтерер жүгі, айтар ойы үлкен. Ал өзіміздің Астана қуыршақ театры «Арыстан патша» спектаклін ұсынды. Қойылымда мүлдем қуыршақ ойнатылмай, маска киген актерлер кәдуілгі адами бет-бейнемен жұмыс жасады. Ал өз басым бұл тәсілді аса бір тапқырлық деп санамаймын. Қуыршақ театры фестивалі болғандықтан қуыршақпен жұмыс жасауға мән берген дұрыс. Соңғы қойылым Маңғыстау облыстық қуыршақ театры алып келген Т.Жарылғаповтың «Сұр мерген» аңызы. Суретшісі Гүлнар Қанафина кейіпкерлер киімін келісті жасаған. Сол үшін «үздік суретші жұмысы» номинациясымен де марапатталды. Ал, қоюшы режиссері Н.Насыроваға аздаған көңіл толмайтын көріністерге айтарым бар. Қуыршақ театры бала психологиясына әсер ететіндігін ескеріп, сахнадағы өлімді азайту керек. Кішкентай көрермендерге бұл аса зиянды көрініс. Мергеннің аспандағы аққуларды атып құлатқаны аздай, аңдарды сахнада пышақпен өлтіруі кейбір сәбилерге қорқыныш ұялатқанын олардың сол сәтте жылап жібергенінен аңғарасың.

Сонымен өнер додасының жабылу сәтіне де уақыт жетті. Бас жүлдені қазылар алқасы ақылдасып Астана қуыршақ театрына беруді ұйғарды. Қалған өнер ұжымдары әр түрлі номинацияларға ие болды. Осы өнер сайысы одан әрі жалғаса береріне кәміл сенемін. Жеңістерің құтты болсын Астана қуыршақ театры!!!

Мирас Әбіл

«ҰЛТТЫҚ БОЛМЫС, ҰЛТТЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚТАР»

Қараша айының 14-ші жұлдызы күні университет қабырғасында «Ұлттық болмыс, ұлттық құндылықтар» тақырыбы аясында болашақ жас мамандардың пікірталас жиыны өткізілді. Атылмыш шара үстінде өзекті мәселеге айналған, бағасын жоғалтып бара жатқан өзіміздің рухани құндылықтар жайлы сөз болды. Ұлттық болмысымыз тым құрығанда көгілдер экран мен театр сахналарында сақталып жатыр ма? Жоқ па? Осы сынды сауалдар төңірегінде толыққанды талқылаулар болды. Қай ұлт болсын төл тарихы мен көне ата - бабаларынан аманат болып қалған салт-дәстүрі мен бағалы екені айқын. Пікірталас клубының алдындағы мақсаты да осындай жайттарды жастардың санасына сіңіру еді барынша. «Теледидар арқылы берілетін көптеген бағдарламалар халыққа тиімді нәтиже беріп, оңтайлы іс атқарып жатыр ма?», деген сұрақтарда назардан тыс қалмады.

Әрине, әр адамның ойы бір арнадан тоғысуы мүмкін емес. Мұны біреулер құптаса, енді кейбірі қарсылық танытты. Өйткені, қазіргі таңда сапасы төмен бағдарламалармен қатар жүрек түкпіріне рухани нұрын шашып жүрген «Жансарай», «Білгенге маржан», «Таңшолпан» сынды бір қатар ұлт үшін ұтымды бағдарламалардың да беріліп жатқаны ескерілді. Сондықтан бұл төңіректегі мәселер жайлы сөз еткенде алуан ой, бірнеше ұғымдардың тарағанын заңдылық деп түсіндік. «Сондай-ақ, қарттардың қоғамдағы рөлі қандай?», ананың балаға берер тәрбиесі жөнінде де толғаныстар жоқ емес екені де, жиын барысында қамтылып, қазақтың ұлттық ойындарының тәрбиелік маңыздылығы жайында да айтылды. Мысалға асық ойыны алынды. Ол баланы мергендікке, батылдыққа, төзімділікке икемдейді. Асық ойнап өскен жеткіншек қысталаң шақта пайдалы шешім шығара алатын адам болып қалыптасады. Ендеше осындай ғаламат ойындарымызды қолымыздан шығарып алып, өкінішке батып жүрмейік.

Ұлттық құндылықтарымызды насихаттаудан шаршамайық. Ұлттық болмысымыз ғасырдан ғасырға жалғасу үшін ұрпағымызды қазақы салт-дәстүрден мақұрым етпей, қазақша ойлап, қазақша сөйлеуге ұмтылдырайық.

КӨЗДЕН КЕТІП, КӨҢІЛДЕ ҚАЛДЫҢ МӘҢГІГЕ...

Күні кеше ғана арамызда жүр едің... Көңілінде ешбір кірбің, жүрегінді торлаған бірде - бір тозанның белгісінде жоқ еді ғой. Иә, осыдан үш жылдан аса уақыт бұрын сахнаны тұғыр тұтып, болашақта осы сахнада өмір сүруді аңсап, Қазақ Ұлттық Өнер университетінің актерлік мамандығына түскенінде есімізде. Сол кезде сені дәл бүгінгідей арамыздан жоғалтып аламыз деп, кім ойлаған? Оған сене алмаймыз да. Бірақ амал нешік? Жазмыштың маңдайға жазғанына көнеміз ғой. Достарың, тірекші жандарың өзінді мәңгілік сапарға аттануына көнбестік танытып, ажал аузынан аман алып қалу үшін барын салды. Дегенмен де, пенде болғасын әубастан пешенемізге берілген тағдырды өзгерту адам қолынан келмейтін іс екен. Не дерміз? Неге қыз ғұмыры қысқа болды мұншама?

Ақкөңілді, адалдығы талайға үлгі болар адам едің сен.... Қара жамылған кайғылы күні, яғни өмірден өткен шағында аспаннан Алланың әмірімен жауған аппақ қарлар сенің кіршілмеген таза арынның дәлеліне баладық. Бірақ, неге тым ерте ортамыздан ұзап, кете бардың? «Жарығым-ай», деп, артында ата-анаң мен құрбыларың қала берді шарасыз. Енді қайтіп, сенің жарқын жүзінді көру мүмкін болмайды деген суық хабарды естігенімізде қабағымызды мұң шалып, жан-дүниемізде кайғы орнағаны да ақиқат. Қош бол дедік... Қош дедік, жанарымызға жас алып. Қимасақта, жүрекке қаншама ауырлық салса да, солай етуге мәжбүр болдық. Соңғы сапарда жолын болсын дейміз.

Айналайын Акерке!!! Құрбы - достарың сені қашанда есіне сақтап, санасынан шығармайды. Көзден кетіп, ғайып болдым демеші. Көңілімізде қаласың - ау, мәңгіге...

Қимастық көңілмен: құрбы - достарың

ДРАМАТУРГИЯ ҚАЙТСЕ ДАМИДЫ?!

Танымал театр сыншысы, ҚР-ның еңбек сіңірген өнер қайраткері, профессор - Әшірбек Сығай

-Әшірбек аға, біз қазақ театрының деңгейін көтеретін пьесалар жазылмай жатыр деп, көп естиміз. Бұл мәселе неге жиі көтеріледі? Аталмыш ойлар шындыққа жанаса ма?

- Бұл бізге мәңгі өзгермейтін актуальді мәселе болып тұр. Кез-келген сұхбаттарда, кез - келген жыйындарда осы сұрақ алдымнан шығады. Жақсы пьесалар дым жазылмай жатыр десек, ауызды құр шөппен сүрткеніміз. Жазылып жатыр, бірақ жеткіліксіз деп айтсақ, шындыққа жақын. Өйткені жақсы пьеса күнде тумайды. Драматургия жазудың қыйындығын У. Шекспир, А.П. Чехов, М.О. Әуезовтен кейін түсіндіріп айту ауыр соғады. Өздерің білетіндей, А.П. Чехов: «Енді көрмегенім драматургия жанры болсын», - деп, бұл жолдан безініп, қырымға қашқан. Оған себеп, сонау Санкт - Петербург қаласында оның «Шағала» туындысы сахналанып, осал режиссурасы үшін, қатты сынға ұшыраған. Ал, енді бірді - екілі тамаша жазылған шығармалар Қазақстанның елуден аса театрына азық бола алмайды. Ұлы ақын жазушыларымыз жайлы жазылған шығармалар жоқтың қасы. Қайда Ахмет Байтұрсынов, Мағжан Жұмабаев, Міржақып Дулатұлы туралы пьеса? Сахнадағы олардың көркемдік болмысын ұрпақ білмейді. Сахна деген саналы, салиқалы, салмақты өнер. Сахнадан көркемдік бояуымен қанық етіп, бүкіл нақышымен беретін, ол кісілердің образдары жоқ. Сондықтан ештеңені де, ешкімді де көпсінбеу керек. Сондай-ақ, бүгінгі арамызда жүрген кейіпкерлерді де назардан тыс қалдырмау міндетіміз. Екеуін қатар алып жүрген жөн.

- Елімізде әліде болса елуді еңсеріп, алпысты алқымдаған драматургтер, неге жас қаламгерлер атанып жүр?

- Себебі ауыз толтырып айтатындай жас драматургтер жоқ. Сол баяғы айтатынымыз Дулат Исабеков, Сұлтанәлі Балғабаев, Иран-Ғайып, Исраил Сапарбаев, Серік Асылбек, Роза Мұқанова. Жастардан Данияр Саламат біраз көрініп еді. Қазір ол да киноға ауысып кетті. Оларды ешкім үркітіп, қорқытпайды. Театрдың міндеті басқа. Оның төріне шығу оңай шаруа емес. Көркемдік кеңес талқысына, ұжымның талабына, режиссердің ұсынысына, артистердің пікірлеріне жас қаламгерлер төзе бермейді. Одан да өлеңімді жазып, прозада тыныш жүре берейін деп, көбісі драматургияға жоламауға тырысады. Төзгендер ғана театр биігінен көрінеді.

- Жас драматургтеріміздің туындыларын театр сахнасының төрінен көруіміз үшін, қандай жұмыс жасау керек?

- Бастысы театрмен тығыз байланыс орнату шарт. Біріншіден, театрды сүйіп, спектакльдерді жиі тамашалап, актерлік, режиссерлік құраммен танысып, өзара қарым-қатынас орнату керек. Сосын театрларымыздың маңында жас қаламгерлерді топтастыратын, шығармашылығын шындауға септігін тигізетін, жолын ашып отыратын зертхана болу қажет. Және де ол міндетті түрде әдебиет бөлімінің, абзалы театрдың көркемдік жетекшісінің жанынан ашылуға тиісті.

- Жасыратыны жоқ. Драматургтеріміздің көбі комедия жанрындағы пьесалар жазуға бара бермейді. Осының себебі неде деп ойлайсыз?

- Жалпы комедия ұмыт қалды ғой. Қай халық болсын күлгенді ұнатады. Күлкі денсаулыққа тиімді. Кісіге дем береді. Бірақ бұл жанр тым әлсіреп, өлместің күйін кешіп тұр. Қазіргі таңда күлуді мүлде естен шығарып бара жатырмыз. Комик актерлердің де қатары сиреп барады. Комедиялық пьесалар жазылмағаннан кейін, артистер күлдіргі рөлдерде ойнамағандықтан табиғат берген мүмкіндіктерінен

айрылып, өздерін басқа қырынан көрсете алмауда. Комедия жасауға қазақ қаламгерлері де, режиссерлері де, киношылары да сарандық танытып отыр. Себебі бұл оң жаңбасқа оңтайлы іс емес екені айқын. Бұл жанр керемет шынайылықты, органиканы, баладай сенгіштікті талап етеді. Және де режиссер де, актерлер де сондай болу керек. Көрермен сәбише сеніп отыру қажет-ақ. Ал, өнер сүйгіш жандарды сендіру үшін шеберлік, тағы да талант керектігі хақ. Барлық деммен кіріссе ғана нағыз комедия шығады. Осы жағынан бізде көбі еріншектік танытады. Содан барып, әрине комедия дамуы түгіл, жоғалуға айналды.

- Сіздің ойыңызша қазіргі кезеңде классикалық шығармалар өз деңгейінде қойылып келе ме?

- Мен бұл сауалына ойланбастан жоқ дер едім. М. Әуезов атындағы академиялық драма театрының өзінде соңғы жылдары қойылған «Еңлік-Кебек» көңілдегідей болмады. Алдында Жанат Хаджиев, одан барып Хұсейін Әмір - Темір сахналады. Екеуі де ысылған, төселген сақа режиссерлеріміз. Бір өкініштісі, спектакльдің сахналық деңгейі өзінің керекті шырқау шегіне көтерілмеді. Демек, көрермендеріміз ләззат ала алмады. Жүдеу шықты. Біз күткен талаптан төмен көрінді. Енді келіп, жақында Ғабит Мүсірепов атындағы жастар театрында М. Әуезовтің «Қарагөзін», Талғат Теменов «Ай, Қарагөз» деп қойыпты. Атын, уақытын, гримін өзгерткенімен классик шығармалардың биігі сақталуы парыз. Жазғышсың ба, өзің жеке туындыны қағаз бетіне түсір. Ал, бір-екі сөз қосып, немесе шамалы кейіпкерлерді ауыстырып, автордың жанына өз есіміңді қатар қоюға түбегейлі қарсымын. Классикалық пьесаларға өзіндік көз қараспен емес, халықтық өлшеммен бару керек. Егер қара бастың қамымен дегенімізді жасай берсек, ғажап шығармалар аяқ асты болып кетеді. Шекспир, Мольер шығармаларына қаншалықты жауапты қарасақ, төл драматургтеріміздің туындыларына да сондай аса құрметпен қарауымыз керек. Тарихқа енген М. Әуезовтің алты - жеті пьесасы бар, соның барлығын қойып бола алдық па? Соны қазбалап, соңынан қалмай зерделеп жүрген режиссерлер бар ма? Әрине жоқ. Тиіп - қашып, қойып жатырмыз. Бірақ арнайы Әуезов, Мүсірепов, Мұқанов мектебін сала алмадық. Тіпті қайсыбір режиссерлеріміз ғұмырын аталмыш драматургтердің мұраларына арнауға да болады. Сонда классиканың не екенін өскелең ұрпақ сезінеді. Шын мәнінде, Әуезов қаламынан туған қайталанбас туындыларға терең оймен барған дұрыс.

- Қайтсек, драматургиямызды дамытып, театр репертуарын өркендетеміз?

- Фестивальдер ұйымдастырса, үкімет тарапынан қаражат қаржы бөлінсе нұр үстіне нұр болар еді. Алматы қаласындағы Т. Жүргенов атындағы Өнер академиясында, Астана қаласындағы Қазақ Ұлттық Өнер университетінде шәкірт даярлап жатқан ұстаздар, Әкім Тарази, Дулат Исабеков, Сұлтанәлі Балғабаев, Роза Мұқановалар игі дәстүрді үдете түссе деймін. Қаламгерлер арасында байқаулар өткізіп тұруды әркез дағдыға айналдырсақ, бұл тығырықтан шығармыз деп, ойлаймын. Төзім, уақыт аралығы бәрін де көрсетеді. Аянбай еңбек етсек, жылдар өте жемісін көреміз...

- Әңгімеңізге рахмет!!!

Сұхбаттасқан: Қуат Ежембек

«Балдаурен»
(ағаш)

«Композиция»
(пластилин)

«Композиция»
(пластилин)

«Портрет»
(балшық)

ТӘУЕЛСІЗДІК ҚҰРБАНДАРЫ

Журналдың бұл айдарын бостандыққа, тәуелсіздікке ұмтылған қазақ халқы тарихындағы елеулі оқиға болып табылатын «Желтоқсан көтерілісшілеріне» арнамақпыз. Желтоқсан көтерілісі - 1986 жылы 17-19 желтоқсан аралығында Алматыда болған қазақ жастарының КСРО үкіметінің отаршылдық, әміршіл-әкімшіл жүйесіне қарсы наразылық қимылдары. Көтерілістің басталуына Мәскеудегі орталықтың республика халқының пікірімен санаспастан Ресейдің Ульянов облысы партия комитетінің 1-хатшысы Г.В. Колбинді ҚКОК-нің 1-хатшысы етіп тағайындауы түрткі болды. 17 желтоқсан күні таңертеңгі сағат 8-де қаладағы Л.И.Брежнев атындағы алаңға (қазіргі Республика алаңы) саяси тәуелсіздікті талап еткен ұрандармен алғашында 300-дей адам жиналып, кешкісін көтерілісшілер саны 20 мыңға жетті. КСРО ІІМ-нің бұйрығы негізінде дайындалған “Құйын - 86” операциясы бойынша көтеріліс қатыгездікпен басып жаншылды. Желтоқсан көтерілісі құрбандарының қатарында Е.Сыпатаев, С.Мұхаметжанова, К.Молданазарова, Қ.Рысқұлбеков, М.Әбдіқұлов, Л.Асанова сынды ержүрек қазақ жастары бар. Бостандық таңы үшін жанын берген біздің батыл да батыр аға-әпкелеріміз ұрпақ жадында мәңгі қалады!

БҰЛ БАБАМНЫҢ ЖЕРІ...

Төрткүл дүниені тұлпардың тұяғымен дүбірлеткен,
Кербез күйін күмбірлеткен.
Рухты бабаларым...
Жаны жомарт ағаларым,
Бай мұрасымен асқақтаған.
Ал ерлерім намысын тапталпаған,
Бұл бабамның жері әр қиядан жүріп өткен.

Жазира дала, Қазақстан!!!
Аз болды ма, ерлерің жаза құшқан?
Қарсы келген жауды жеңдің,
Бірақ та зор тауқыметін.
Біледі ұрпақ қайғынды,
Біледі жөне қаһарынды, айбынды.
Кешір жерім, кеш енді,
Сатқындарың болса егер кешегі.
Құшшы қане, қойнындағы тұлғаларды тірлікте,
Елімізді шақырам деп бірлікке...
Мандайына сыймай кеткен халқымның,
Құшатындай күнін туды, айтуға мен талпындым...

Бұл бабамның жері...
Кәусәр бұлақтай жаны таза халқымен,
Ерлер мінезі теңелмейтін алтынмен.
Алатауы бар аспанмен иық тірескен,
Көне тарих жерім үшін батырым бар күрескен.
Шайқасқа түскен батырларым қаза боп,
Өзіңе барад тағатын саған жаза жоқ.
Соларды қарсы ал күлімдеп...
Хақым да жоқ, қойнауында бүлінбек.

Алпауыт жерім, сырынды ақтар сырынды,
Келмейді дәурен, келмесін енді бұрынғы.
Өзіңе арнап өлеңмен өрнек тоқыған,
Есіңе ал, ізеттілігіңмен ұлынды.

ОТАН АНА!!!

Көрдін.

Білдің.

Ұқтың.

Қыйын қыстау уақытты,
Көкірегін бір кездері
қанға толып жатыпты.
Бірақ – бірақ еш жауынан қайтпаған,
Батыры көп, елім неткен бақытты.

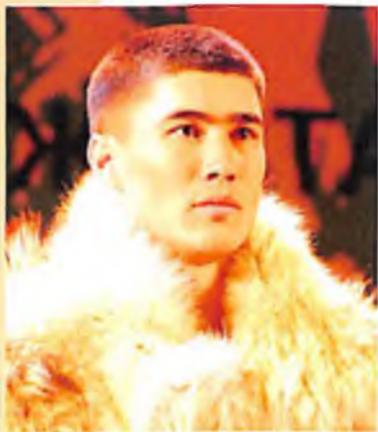
Ғанибет қой, шексіз қиыр, сағым дала көлемін,

Дамылдайды өр арқанда өренің.
Мен бақытты өзгелерден іздемей,
Тек сендегі адамдардан көремін.

Жас інішек тәуелсіз туды тұғыр етіп, үмітінді
жалғада,
Қолыңды соз арманға...
Отансыз жан,
Ол опасыз жан...
Жете қоймас мұратына жалғанда...
һәм білсеңіз жол таппайды самғарға
Көңілі жүрер алаңда...
Бару үшін небір заңғар қадамға,
Ең өуелі өз Отанын сүю керек адамға...

ОЛЖАС ИБРАЕВ: «Жүрегі «қазағым!» деп соғатын жігіттеріміз көп болса екен...»

2013 жылдың көктемінде Хабар арнасының бастамасымен республикалық «Жігіт сұлтаны» байқауы өткені баршамызға белгілі. Университетіміздің намысын қорғауға аттанған үміткерлеріміздің ішінен «драма» бөлімінің 3 - курс студенті Олжас Ибраев «Жігіт сұлтаны» атанып, дүйім жұртшылықты дүр сілкіндірді. «Жігітке жетпіс өнер де аз» - деп, қазақ атамыз бекер айтпаса керек. Сайыс талабына сай іріктелген 19 бен 25 жас аралығындағы, бойы 170 см-ден биік, талантты жігіттердің тартысында оза шапқан Олжас автокөлік еншіледі. Жеңімпаз тартымды сайыстың қызықты сәттерін еске алып, өткен күндерге көз жүгіртті:

«Жатакханада теледидар жоқ қой, бұл жаналықты ата-анам ұялы телефонмен хабарласып, «Балам, бағынды сынап көр», - деп ұсыныс білдірді. Туған жерім Хромтаудағы іні- бауырларым да менің қатысқанымды қалады. Осылайша кастинг өтетін жерді іздеп барып, сайыскерлердің қатарына іліндім».

Оның басты мақсаты өз өнерін ортаға салып, талантын таныту еді. Ал жеңімпаз атанғаны - Алланың бұйырғаны.

«Мен сайыстың ашық түрде, түсіріліммен өтетіндігінен хабарсыз едім. Оны қасымдағы жігіттерді ертіп, кастинг болатын жерге барғанымызда бірақ білдік. «Еш уақытта кері жүрмеу» деген өмірлік ұстанымым бар болатын. Сондықтан да, достарымның «жөндеп киініп, дайындалып келейік» дегеніне көнбей, бірден сахнаға шығып, бағымды сынадым. Ұстанымым алдамады».

Қатысушылар бір-біріне шынайы тілекші болды, басты мақсаттары жену емес, кім жеңсе де соған адамгершіліктің биік сатысында құрмет көрсету еді.

«"Жігіт сұлтаны" атанғанымға әрине қуандым, бұл жалғыз менің жеңісім емес, менің құрметті ұстаздарымның, ата-анамның, ағайындарымның, маған шынайы жанкүйер болған дос-жарандарымның ортақ табысы деп білемін».

Олжастың артынан еріп келе жатқан іні-бауырларына айтар тілегі:

«Аталмыш сайыстың негізгі мақсаты - жастарды шетелге еліктеп кетпей, ұлттық болмыс пен қазақ жігітіне тән қиеттерді насихаттау болатын. Сол себепті де өзімнің құрдастарыма, күллі азаматтар қауымына айтар тілегім - жүрегі «қазағым» деп соғатын жігіттер көп болса екен!»

Әңгімелескен: Балжан Бекмағамбет

Ашылмаған жүрек сыры...

Көрдім сені арасынан тұманның,
Сол бір сәтті көңіліме құп алдым.
Тек іштегі ерік бермей сезімге,
Періштені көргенімдей қуандым.

Бәлкім менің еш сезімім жоқ шығар,
Бірақ сені бір көруге құмармын.
Сен дегенде қиқулаған қыранмын,
Сен дегенде шыңға біткен шынармын.

Тағдыр бізді талқысына салған-ау,
Тек өзіңмен қиялымда сыңармын.
Бақыт деген сірә осы деп білем,
Уақыт келсе құз басынан қуармын.

Жүрегімді жараламай жылатпай,
Көз алдында елес болып тұрармын.
Бұл сырымның шегі де жоқ, шегі жоқ
Алда әлі бір өліп бір туармын.

Күн дидарлы көріктім ау мен саған,
Сірә, ғашық болып қалған шығармын.
Былай қатты берілмейін сезімге
Шыдау керек ол үшін көп төзімге.

Менің барлық жүрегімнің сырлары,
Сенің тұнық мөлдіреген көзінде.
Мені мұнша ынтықтырған еріксіз
Бір құдірет бар-ау, сірә өзінде...

Қос бұрымың кереметтей өріліп,
Жанарыңнан күн сәулесі төгіліп,
Ерке мінез елік көрем өзінді
Үйірінен қалып қойған бөлініп.

Саған деген сезім кетті дал болып,
Қабырғамның көк етіндей сөгіліп.
Қайран сезім құдіретті болғанмен
Қалар бір күн қара жерге көміліп.

Қапияда жүрегімді жаралап,
Қайдан маған қалдың екен жолығып?
Біз екеуіміз қосылмаймыз дегенмен,
Бас тартқаным емес бірақ сенен мен.

Құлағымнан күндіз-түні кетпейтін
Әрбір сөзің жүрегіме берер дем.
Өзіңменен дидарласқан шағымда,
Сезім менен сенімдерім теңелген.

Мына мендей жан бар ма екен жалғанда?
Дәл өзіндей кереметке кенелген.
Ал мен жайлы білгің келсе егер де,
Сырласарсың осы жазған өлеңмен.

Мен өзіңе тілеймін тек пейішті,
Көңілімнен көбелектей күй ұшты.
Сенің әрбір сөзің қорған мен үшін,
Шатырмен жабылғандай үй үсті.
Білерім тек саған қолы жеткен жан
Бақытты жан болуға әбден тиісті...

Мақсат Нұрмұхамедов

Оралу

Жадыраған жаз айлары іріктеліп, уақыт айналаны алтынмен көмкерген күз айына ойысқан шақ. Аспан жерге айналып түскендей, ми қайнатар ыстық бұл күндері кеми бастаған. Ұшы қыйыры көз жетпес ну орман. Бұйра жалды толқынға ұқсас сары шапан жамылған, ақ балтырлы сұлу қайындар мен орман ағаштары тербеліп тұр. Көз жетер жердің бәрі осындай. Төңірекке таңырқай қарайсын. Барлығы да көздің жауын алып тұр. Міне осы табиғат ана өзінен пана іздеп келген жандарды ешқашан кеудесінен қаққан емес. Керісінше оған құшағын айқара ашып, жан бағып өмір сүруіне мүмкіндік береді. Керек десе тау болсын, тұңғйық теңіз, ну орман болсын осылардың бірінің патшасы етіп қояды. Осыдан жиырма жыл бұрын сықырлаған сары аязды күні, орманнан он бес шақырым жердегі Нарынбет ауылынан келген Сағи қарт, қазір осы орманның тұрақты тұрғынына айналды. Жиырма жыл ішінде Сағидың бармаған жері, баспаған тауы, ауламаған аңы қалмады. Орманның әрбір жерін жатқа біледі.

Таң құлан иектене бастаған кез. Түнімен мазасы кеткен Сағи қарт, енді ғана көзі ілініп қалғып бара жатып, жын соққандай басын дереу көтерді. Үрейлене айналасына жалт қарады. Баяғы өзінің жаман лашығының іші екен. Гулдеп соққан жел мен тырс-тырс етіп, жаман лашығының төбесінен аққан жаңбыр тамшылары болмаса, түнімен жауған нөсер баяғыда басылыпты. Осында өткізген жиырма жылының соңғы екі жылы Сағи қарт үшін алдыңғы жылдарына қарағанда, әлде қайда ауыр тиді. Селсоқ тартып қартайғандықтан ба, әлде осыдан бірнеше жыл бұрын туған ұлы мен келінінің оған жай ғана қара томарға қарағандай меңсінбеушіліктерінен шаршап, туған ұлының алдында әкелік қасиетін жоғалта бастағанын сезіп, көзге шыққан сүйелдей болмайын деп, үйінен баз кешіп кеткендігін ойлағандікі ме, аурып, сырқаттанудан көзі бір ашылмады. Міне, қазір де Сағи қарттың денесі лашығында болғанымен, ойы өмірінің соңғы күндерінде ұлы мен қара домалақ немерелерінің мандайларынан бір иіскесем деген армандармен қиялды жетегінде. Лашығының тесігінен келіп сығалаған күн сәулесі ой елегінен оятып жібергендей. Сағи айналасына көз тастап еді, лашық ішіне боз сәулелер жүгіріп, айналасындағы тастар мен лашыққа өң беріп тұрған жапырақтар тіріле бастапты. Жан-жағына барлай қарап отырған күйі, кенет оқыс түршігіп, тісі сақылдап кетті. Денсаулығының сыр бере бастағанының белгісі болатын, бірақ өзін-өзі жұбатпақ болып, «тоңып қалғаннан болар», - деп жорыды. Қалшылдап тісі-тісіне тимей отыр, бүрсең-бүрсең етіп орынынан тұрды. Буынында өл жоқ, қайта отырды. Қайта-қайта есінеп, әжім басқан бетін уқалай береді. Демін ішіне тартып ұзақ отырды. «Е, Алла жарылқай көр өзін», - деп күбірлей сөйлеп, лашығынан сыртқа шықты да, кеудесін керіп, терең дем алды. Жаңбырдан кейінгі ауа тап-таза, терең тыныстасаң қолқаң ашып, тамағын жыбырлайды. Сағи қарт біраз тыныстап өзіне-өзі келгеннен соң, иығына мылтығын асынып, таңғы асын іздеген орманың бұратылған аш қасқырындай, аяғын әрең басып, бүкшендеп қайындар арасына кіріп кетті.

Күн аспан төріне шарықтай шығып, шаңқай түске ауысқан уақыт. Орман іші ала көлеңке, елең-алаңдағы бір тылсым шақ. Аспан ашық. Көкпеңбек. Жуылған кірдей тап-таза. Бір түйір де бұлт жоқ. Алыстан шырылдаған бозторғай үні ғана естіледі. Сағи қарт басы салбырап көлеңкеде отыр. Ынжырғасы түсіп кеткен, көңілсіз. Кешеден бері нәр татпаған еді. Бір жағынан шөлде қысып отыр, және ойда жоқта тап болған бөкен де оқ дарытқан жоқ. Сағи қарт «уһ» - деп ауыр күрсінді де, қолындағы мылтығын жерге тастай салды. Шаршағандікі ме көз алды бұлдыр тартып, жұмылып кете берді. Кенет орнына атып тұрып, мылтықты жатқан жерінен жұлқи көтеріп, біраз жерге лақтырып жіберді де, бүкшендеп лашығына қарай беттеді. Лашығына кіре бере, ұзынынан сұлап жата кетті де, кештің түсуін күтті. Күтіп жатып, көзі ілініп, тағы ойға батты.

Сол жылдары Сағи қарттың қоймада күзетші қызметін атқарып жүрген кезі еді. Міне күзетінде тұрған Сағи. Нарынбет ауылының астық қоймасының бес - алты жылдан бергі дүрдей бір үлкен күзетшісі. Кенет қойма алдына милиция машинасы зу етіп келіп тоқтай қалды. Ішінен ауыл әкімі құтырған иттей атып шығып, Сағидың жағасынан ала түсті.

(жалғасы келесі санда)

«НАТЮРМОРТ»
(АКВАРЕЛЬ)

БАУЫРЛЫҚТАН БАС ТАРТУ МА?

Бауыр - туғандарымыздың ішіндегі жанымызға жақын, кимас жандарымыздың бірі. Қазақ кинематографиясындағы «жаңа толқынның» белгілі кино режиссері Серік Апрымовтың да осы аттас картинасы көгілдір экранға жол тартты. Қазақы жанға жақын бұл туыстық атаумен жарық көрген туындының да кино сүйер қауымға айтар ойы, жан айқайы, өзіндік мұны жеткілікті. С.Апрымовтың «Бауырынан да» сол «Қияндағы», сол «Ақсуаттағы» ауылдың көрінісін, жай - жапсарын, тұрмыс-тіршілігін, ортада

өрбитін әлеуметтік мәселелерді аңғарамыз. Заман өзгеріп, еліміз алға қарай қадам басып өрбуде, 90-шы жылдардағы құлдырау артта қалды, ауылдың жағдайы жақсарып, адамдардың ниеті, беті бері қарай бұрылды дейміз-ақ. Соңғы жылдары түсіріліп жатқан туындыларды көріп, көңіліміз марқайып, қаланың әдемілігіне тамсанып, зәулім үйлер мен көздің жауын алатын алып шаһарларды көріп, еліміз әлдеқайда жақсарды дейтініміз тағы да бар. Ал, ауылды қайда қалдырамыз? Жоқ! Әлі де сол жұпыны қазақ ауылы. Материалдық деңгейі өзгергенмен, рухани азықтан айыурылудың ар жақ бері жағында тұр. Өзекті мәселеге айналып отырған осы жайт фильмде белең алды.

Ата-анасынан айырылған бала, бауырдың қадірін түсінбейтін жандар, ащы судың қызығын көріп, махаббаттың кермек дәмінің бір күндік балын татып соған масаттана тойып жүрген ұстаздар, өмірін құмар ойындармен айырбасқа түсіріп, қарызданып-қауғаланып күй кешіп жатқан пенделер қатары... Музыканың сүйемелдеуінсіз тек дыбысқа құрылған картинаның атмосферасы кино тілі арқылы кейіпкерлердің күнделікті тұрмыс жағдайын бейнелейді.

Бас кейіпкер Еркін - балалық шағынан ерте айырылған. Жетімдіктің күнін кешіп жатқанына қарамастан, бойында жігер, көзінде от, кеудесінде жалын бар. Ол осы жағдайы үшін еш моймайды да. Әке-шешенің аялы алақаны мен ыстық махаббатына бөленбесе де, ағаға деген, қандас бауырына деген шексіз сүйіспеншілігі жеткілікті. Жасының кішілігіне қарамастан, ауыр жұмыс жасап, ақша тауып айналасындағыларға жалғыз емес екендігін дәлелдегісі келеді. Өмірде тығылып күн кешуге болмайтынын, ана қабірі басына құран бағыштауды, ер мойнында қыл арқанның шірімейтінін, тағдыры өзінің қолында екенін әлдеқанан санасына түйген. Балалық дәуреннің ауылынан әлдеқайда жырақ қалған ойын баласы бүгінде ересек адамдарша күн кешуде. Сайқымазакты көрген Еркін уайымсыз күндерді, балдәурен шағын аңсайды, сол уақытты кері қайтарғысы келеді. Алайда, оған оралар жол жоқ. Кейіпкерді өмірдің басқа жолы күтуде. Ағасы Айдар болса, інінің қадіріне жетпеген.

Режиссер болашақ ұрпақтан зор үміт күтеді. Қазіргі таңда Еркін мен Айдардың санатындағыдай өмір сүріп жатқан боздақтарымыздың қатары қаншама десенізші. Олар өз орталарының қатаң заңдылықтарына мойымайды, ата-әженің ықыласына, әке-шешенің құрметіне бөленбесе де, өмірде қабырғалары қайыспайды. Бойларында келешекке деген арман мен үміттің жалыны бар. Туындының басты идеясы мен мақсаты да осыны көрермен жүрегіне жеткізу, санасына құю. Отбасы - адамзаттың аса қажетті, әрі қасиетті алтын мектебі. Болашақ ұрпаққа деген ықпалы мен әсер күшін өмірдегі басқа дүниенің күшімен салыстыруға болмайтындай. Осы қасиеттерден шеттеп қалған ұрпақ қалайша болашақтың ірге тасын қаламақ? «Бауырым» деп кімді бауырына баспақ?

С.Апрымовтың режиссерлік концепциясы мен драматургиялық шешімдері, суреткерлік өнері экранда өз орнын тауып, атағын шет елдерде де мойындатып жүргенінің күпиясы да осында. Әр туындысында қарапайым адамдардың тұрмысын көрсетуі арқылы шешімін таппайтын әлеуметтік мәселелерді көтеріп, киноның тілімен сайратады. Кадр соңындағы ұзақ жол Апрымов кейіпкерлерінің ертегіне деген сенімділігін, болашағына деген үмітін оятады. Ұлттық киноның шынайы жан күйерлері де режиссердің де шығармашылық жолы тоқтамасын деген армандарының бар екенін жасырмайтыны айқын.

«ҒАСЫРДАН ДА ҰЗАҚ КҮН» АСТАНАЛЫҚ САХНАДА

Өзіміздің кең-байтақ жерімізде о дүниеге аттанған адамды жерлейтін бір уыс топырақ қалмағаны ма? Ата-бабадан ғасырлар бойы келе жатқан салт-сананың лайлануына кімдер кінәлі, мәңгүрттіктің індетіне шалынған ұрпақтың ертеңгі өмірі не болмақ?

Әр кез бұл спектакльді көрген соң осындай сұрақтарға жауап іздеп, бей-маза күйге түсемін. Сөз етіп отырғаным Қ.Қуанышбаев атындағы академиялық драма театрының репертуарынан орын алған Шыңғыс Айтматовтың «Ғасырдан да ұзақ күн» шығармасы. Қоюшы режиссері - КСРО Халық артисі, Қазақстанның Халық Қаһарманы, Мемлекеттік сыйлықтың иегері, марқұм Әзірбайжан Мәмбетов. Аталмыш театрда премьерасы 2003 жылы өтті, содан бері сахнадан түспей келе жатқан туынды.

Айтар ойы мардымды, тәлім-тәрбиелік мәні зор. Еліне, жеріне деген сүйіспеншілік, адамгершілік, ұлттық болмысты сақтап қалу, түп-тамырымызды, әдет-ғұрпымызды келешекке насихаттау сынды маңызды мәселелерді қозғайды. Режиссер бұл спектакльге өзіндік ерекшелік енгізгенін айта кеткен жөн. Ол уақытты үш шақта қарастырған. Басты кейіпкер - өмір теңізінде көрген-білгенінің барлығын бізге баяндау арқылы көрермендермен байланыс ұстап тұрушы. Найман-Ана образы өткен күннің елесі, Кеңестік кезең ортаңғы мезетті, ал Едігенің мұң шағуы болашақты меңзейтіндей.

Дінсіз, ділсіз ұрпақ бар байлығынан, көнелерден келе жатқан мирасынан айырылып бара жатыр. Олардың осыншалық қатыгез, намыссыз, жігерсіз болуының себебін көрсетілім барысында іздемек боламыз. Бірде жуан-жуандарды кінәлап, енді бірде қылышынан қан тамған Сталинге кінә артамыз. Орыс езгісінің әсері бүгінгі тәуелсіз жастардан неге әлі де көрініс табады екен? Туған тілінде сөйлеуге арланатын «мәңгүрттік орта» қашанға дейін сайран салмағы белгісіз.

Спектакль бұрынғы майдангер, қазір қарапайым теміржолшы Едігенің өмірде көрген-білгендерін баяндаудан тұрады. 44 жыл бойы теміржолда аянбай еңбек еткен, қартайғанда балаларының қамқорлығынсыз қалып, жалғыздықта көз жұмған досы Қазанғапты жерлемек. Досына берген аманатты орындау кезінде Едіге талай дүниені ой елегінен өткізеді. Осы сапарға біз де бірге барамыз.

Едігені кейіптеуші - Болат Ыбыраев. Актердің образға енгені, кейіпкерін зерттегені, ізденісі ойын барысында көрініп-ақ тұрды. Шынымен жақсылықтан күдерін, жастардан үмітін үзгені сезілді. Болып жатқан келеңсіздіктер, досын жерлемек болғанда жолында кезіккен кедергілер оның жанын жегідей жейді. Ызаланып, тулап көпшілікке мұңын шағады. Өмірдің таяғы, тағдырдың талқысы көп болса-дағы адамгершілігінен арылмаған азамат екенін, антына беріктігін дәлелдейді. Өкінішке қарай, барлық актер өз образын танып, білмеген. Айзаданы бейнелеген Гүлбаршын Қылышбай жасандылыққа жол берді, Найман-Ананы ойнаған Айман Аймағамбет те сол қателікке ұрынды деген өсерде қалдым. Көрерменді елітіп, ұсқынсыз болып, шынайы ойынымен тәнті еткен Сәбитжанды бейнелеген Жанқалдыбек Төленбаев. Спектакльде ол нағыз мәңгүрттіктің символы. Жалғыз әкесінің қазасы да оның тас боп қатып қалған жүрегін жібіте алмады. Мейірім-шапағаттан кенде бейшара өзінің болмысын жоғалтқан. Өзінің кім екенін де түсіне білмейді.

«Ғасырдан да ұзақ күн» - есті адамға әсер етері сөзсіз. Алайда бүгінгі күні де арамызда ондай жастар лек-легімен жүргені жасырын емес. Оған дәлел менің жаныма жайғасқан қайсібір қазақтың жас жеткіншектерінің: «түк те түсінбедік, қойылым өзі не туралы?», - деп спектакльге дұрыс баға бермеуі. Ал, шынына келсек, «Мәңгүрттік» туралы туындыны тек мәңгүрттер ғана түсіне алмас деп білемін...

Алансыз жатақхана бөлмесінде сабақ карап отыр едім. Кенет бір танысым ұялы телефоныма конырау шалып:

- Досым, есік алдына шықшы, мен келім тұрмын! - деді. Айтқанындай тысқа шығып, әңгімелесіп, жатақханаға кіргіздім. Ертесінде әлгі досым менен бұрын университетке кетті. Ал мен ұйқымнан оянып, оқу орныма барайын десем, аяқ киімнің екінші сыңары жоқ. «Әттеген-ай, ол қайда екен?» деп, әбден әуреге түстім. Біраз уақыттан соң, бөтен аяқ киімге көзім түсті. Бірден бұл досымдікі ғой деген ойға орандым. Сөйтіп, университетке бір аяғыма өзімнің, екінші аяғыма басқа аяқ киімнің сыңарын киіп баруға тура келді. Досымды тауып алдым да:

- Мынау аяқ киім сенікі ме? - дей беріп едім:

- Да ты что! Иә менікі ғой, сонда екі түрлі аяқ киіммен жүрдім бе манадан бері? - деген өзіме сұрақ қойды. Бұған үндеместен жымындым. Не дерсіз? Болашақ шығармашылықтың аламы болғандықтан санасында қаншама қиял, ақпарат бетіне түсуге лайық әңгімелер желісі жүрген шығар дедім де, түсіністікпен қарадым.

Екі дос жатақханада бір бөлмеден орын алған еді. Екеуі де үнемі сабақтан қалмайтын. Күндердің күнінде біреуі ертерек оянып, қасындағы тәтті ұйқының құшағында жатқан серігіне:

- Досым тұр, сабақтан қаласың! - деп жаңашырлық танытыпты.

Сонда күрбысы:

- Әрі баршы! Маған ғана батылың жетеді екен ғой. Мықты болсаң Майкл Джексонды оятсаңшы! - депті.

Қазақ Ұлттық Өнер университетіне жаз айында оқуға тапсыру мақсатымен келген жас талапкерге бір ұлағатты ұстаз: «Шыңғыс Айтматовты танысың ба?», - деп сауал тастапты. Талапкер абдырап білмеймін дегендей күй танытқан. Ұлы жазушыны білмегеніне көңілі толмаған ұстаз: «Мүмкін шалажансар халде жатқан шығар?». Талапкер «иә» дегендей басын изсген екен.

80 жасқа таяған бір қария үйіне қонақтар келген күні назарын теледидардан алмай, «Ну, погоди!» мультфильмін ұзағынан көріпті. Меймандар шай ішіп болған уақытта, әлгі «Ну, погоди!» бітіп, атамыз былай депті:

-Мына қасқыр асыранды қасқыр ғой тегі! Әйтпесе, қаланың ішінде тайрандап жүру мына заманда қиын ғой, - деген екен.

ЛЕТОПИСЬ НАШЕГО УНИВЕРСИТЕТА

Мусаходжаева Айман Кожобековна

Ректор Казахского национального университета искусств,
Народная Артистка Республики Казахстан, лауреат государственной
премии Республики Казахстан, профессор

Уже более пятнадцати лет Казахский национальный университет искусств является колыбелью творчества. За эти годы в нашем ВУЗе произошли немалые перемены: академия стала университетом, появились новые специальности, выпустились тысячи профессионалов своего дела. Эти и многие другие события сменяют друг друга с невероятной скоростью, постоянно удивляя новыми открытиями. Теперь, оглядываясь назад, мы понимаем, что-то осталось в памяти, и это приятно, что-то забылось, тогда нам остаются лишь воспоминания

забылось, тогда нам остаются лишь воспоминания и поблёкшие афиши. Как подсказывает нам история, всё пережитое лучше памяти сохраняют летописи. Логическим продолжением бурной жизни университета искусств стало открытие первого студенческого журнала, на страницах которого сохранится вся история нашего Творчества.

Уже само название «Шабьт» несёт в себе понятный всем смысл: главная цель журнала – нести вдохновение! Вдобавок, давать пищу для размышлений, искать незаурядные решения и порождать удивительные мысли. В новом журнале найдут отражение все факультеты и специальности Университета, хотелось бы, чтобы здесь освещались все значимые для нас новости и победы. Помимо этого, на страницах вестника будут обсуждаться последние новинки мирового искусства, будь то новая постановка спектакля или оперы, премьера фильма или концерт. Все мероприятия важны нам, так как всё в нашем мире познаётся в сравнении. Тем самым, все авторы журнала смогут высказать своё мнение о происходящих в мире искусства.

Нужно отметить, что формат журнала выбран намеренно, соответственно нашему университету. Все студенты будут иметь возможность выразить себя, одновременно оттачивая своё мастерство пера. Журнал не имеет никаких ограничений в выборе тем и дискуссионных площадок, главное, желание быть искренним. Думаю, нашему Университету искусств этого не занимать! Так, желаю творческих успехов и высоких достижений, жарких споров и неординарных заключений, большого потенциала и фейерверка творчества! Наша летопись искусства только начинается!

СОДЕРЖАНИЕ

Мусаходжаева А.К.:
«Летопись нашего университета»
19 стр.

Содержание
20 стр.

Art gallery:
Біләлұлы Мұрат
21-26-30 стр.

«В кругу Шабыта»
22-23 стр.

Мылтыкбаева М.Ш.:
«Дорогу осилит идущий!»
24-25 стр.

Лумпов Е.:
«В кино я пришел из литературы...»
27 стр.

Абдуалиева М.:
«Знакомтесь - культурология!»
28 стр.

Лумпов Е.:
«Между землей и небом»
29 стр.

Анонс
30 стр.

КАЗАХ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР
УНИВЕРСИТЕТІ

Вашему вниманию
работа студента IV курса
Біләлұлы Мұрат
(операторское искусство)

«БЕСКОНЕЧНОСТЬ»

ДОКУМЕНТАЛИСТИКА, ВПЕРЕД!

Для студента 3 курса специальности «Режиссура документального кино» Евгения Лумпова осень стала весьма плодотворной! В сентябре студент мастерской А. Сулеевой и А. Райбаева приехал с конкурса «Русский Stil» (Германия, г. Мюнхен), где представлял наш университет на международной арене, с двойной победой: 3е место в номинации «Молодые дарования» (поэзия) и 2е место в номинации «Моё кино». А в октябре - стал обладателем «Специального приза жюри» III международного кинофестиваля студенческих фильмов и киношкол «Бастау».

«Документальное кино – не самое популярное кино», - отметил молодой кинематографист. Пожелаем Евгению дальнейших успехов и реализации творческих планов в достижении востребованности этого непопулярного вида киноискусства!

СТИПЕНДИАТЫ-2013

Четвертая церемония награждения стипендиатов «Фонда Первого Президента - Лидера Нации», прошедшая 11 октября 2013 года в городе Алматы, запечатлелась в памяти четырех студенток Казахского Национального Университета Искусств ярким солнечным днем. Лира Бекболатова (музыковедение), Камила Габдрашитова (киноведение маст. Ногербек Б.Р.), Гулим Копбаева (киноведение маст. Ногербек Б.Р.) и Александра Поршнева (киноведение, маст. Ногербек Б.Р.) стали обладателями почетного звания «Стипендиат-2013». Награждала наших студенток ректор Казахской национальной консерватории им. Курмангазы – народная артистка РК, профессор Жания Яхияевна Аубакирова. А подытожить хочется словами Леры Бекболатовой: «Став стипендиатом, у каждого из нас есть возможность внести свой вклад в развитие страны, в превращение Казахстана в конкурентоспособную и процветающую страну. Мы обязаны достойно продолжить наш победоносный путь и наши великие традиции!»

СОКРОВЕННОЕ В КИНО

Снова на просторах зарубежья гордо прозвучало имя нашего университета! Документальный фильм «Коля» студента 3 курса «Режиссуры документального кино» Антона Головина стал обладателем «Особого упоминания жюри за раскрытия образа сокровенного человека» на Международном кинофестивале кинофильмов и телепрограмм «Радонеж» (Россия, г. Москва). Особенно отраднo было узнать, что фильм Антона открывал кинофестиваль. Мы надеемся, что молодой режиссер продолжит эту тему раскрытия образа сокровенного в кино!

КИНОСОБЫТИЕ В КНИЖНОМ ФОРМАТЕ

Презентация книги известного отечественного киноведа и преподавателя кафедры «Искусствоведения» Смаиловой И.Т. «Спор кинокритика с киноврединой» прошла в «КИНОПАРКЕ» в теплой обстановке кинематографистов и отечественных кинокритиков. «Спор кинокритика с киноврединой» - это ещё одна ступень к постижению особенностей родного кино. В основу книги легла диссертация автора, талантливо преобразованная в увлекательную по содержанию форму спора. Одной из особенностей презентации, делающей её весьма искренней, был показ фильмов-фаворитов автора. Среди них картины «Май» Серики Абишева, «Бахытжамал» Адильхана Ержанова, «Скажи» Даулета Тукаева и «Дворик» Евгения Лумпова. Можно сказать, что это праздник молодого кино и нового типа кинокритики - искренних, вдумчивых, тонких творений художников.

МЫ НЕ УСТУПАЕМ МАСТЕРСТВОМ

23-24 ноября 2013 года в штате Калифорния, в городе Лос- Анжелес, прошел Международный конкурс «Калибри». Честь нашего вуза защищал студент 3-го курса Орынбасар Абуов. Он является вокалистом эстрадно-джазового направления. В конкурсе принимали участие конкурсанты, прибывшие из более 30 стран. Помимо Кубка «Гран-при», Орынбасар получил сертификат на бесплатное обучение в течении трех месяцев в музыкальном институте США. По словам победителя: *«Это совершенно иное чувство, когда ты представляешь свою родину на таких больших аренах Мира, на твоём плече столько ответственности, прежде всего ты не думаешь о себе, а о том чтобы наша страна не уступала по уровню культуры и исполнительского мастерства»* Орынбасар является учеником Воловиковой Ирины Николаевны.

Поздравляем победителя и желаем успеха в дальнейших творческих начинаниях!

КОРОЛИ «СТАРОГО ГОЛЛИВУДА»

29 ноября 2013 года в главном холле КазНУИ прошел II Ежегодный Осенний бал.

Программа вечера состояла из пяти конкурсов, такие как: полонез, вальс, дефиле, интеллектуальный конкурс и самый долгожданный конкурс всех зрителей - пародия на легендарных актеров и эстрадных звезд старого Голливуда. 12 конкурсантов примерили образы от Чарли Чаплина до Мерлин Монро, от Шона Коннери до Софи Лорен и порадовали зрителя ярким шоу. По подсчетам нашего жюри королем и королевой II Ежегодного осеннего бала была названа пара под №11 Дюсенбаев Ахат студент 2-го курса скульптуры и Манай Молдир студентка 1-го курса хореографии. Приза зрительских удостоилась пара Даулета Ауельбеков и Кунсулу Батырханова, при этом каждая из 12 пар получили любовь и признание!

ДОРОГУ ОСИЛИТ ИДУЩИЙ!

Музыковед, кандидат искусствоведения, педагог, заведующая кафедрой музыковедения - *Мылтыкбаева Мерuert Ширакбаевна*

Научные интересы: современная музыкальная культура Казахстана, проблемы преподавания музыкально-теоретических дисциплин в образовательном процессе.

Хобби: кино, музыка

Любимая музыка: разная

- Чем особенна Ваша профессия?

- Профессию музыковеда я считаю очень интересной, актуальной и перспективной. Она позволяет реализовать себя во многих разных областях. Музыкальный критик, научный исследователь, преподаватель, работник СМИ, музыкальный редактор даже культурный атташе - это еще не весь перечень тех возможностей, которые доступны специалистам нашей профессии.

Обучение музыковеда не ограничивается знаниями в области музыкального искусства и искусства в целом. Быть музыковедом - значит быть эрудированным, владеть информацией из гуманитарных (социология, психология, философия), исторических, и даже медицинских отраслей (музыкальная терапия, музыкальная психоакустика).

- Какие личные качества Вы считаете необходимыми для музыковеда?

-Для музыковеда-преподавателя, как и для любого другого преподавателя, самыми необходимыми качествами, на мой взгляд, являются терпение и ответственность. Преподаватель имеет дело со сформировавшимися личностями, с собственной точкой зрения, со своим мышлением. Музыковеду-преподавателю нужно не только иметь, но и развивать эти и другие качества, которые помогут ему в таком нелегком деле, как педагогика.

Что касается музыковеда-исследователя, то его должны характеризовать любознательность, заинтересованность. Журналиста - целеустремленность, лектора - доброжелательность. Каждый музыковед, исходя из своих личных качеств, выбирает свою определенную сферу деятельности.

- На Ваш взгляд, в каком положении сейчас находится профессиональное музыкальное образование в Казахстане?

- Нынешнее музыкальное образование можно охарактеризовать словом «сдвиг», может даже «перелом». В хорошем смысле слова. Мы находимся в системе национального образования, которое претерпевает большие изменения. Переход на кредитную систему, обращение к модульной системе образования и многие другие явления, которые принес с собой Болонский процесс, сопровождаются приобретениями и потерями. Но, как говорится, нужно смотреть с оптимизмом в будущее. Я считаю, что нужно находить плюсы в новшествах, образовательных технологиях, использовать все прогрессивное, и приложить все усилия для сохранения

сложившихся традиций нашего музыкального образования.

- Развивается ли музыкальная критика в Казахстане?

- Музыкальная критика в нашей стране развивается медленно. Конечно, эта область существует уже несколько десятилетий, но те проблемы, которые существовали раньше, сохраняются по сей день. Музыкальная критика - это отражение всех процессов, связанных с музыкой в мире и в Казахстане в частности. . Если отмечают кризисы в экономике, в образовании, то на данный момент музыковедами констатируется кризис в области музыкальной критики. На мой взгляд, это в первую очередь, связано со слабым развитием самого института музыкальной критики.

Критика не должна быть сама по себе. Она должна быть обращена к кому-то. В нашей стране ее воспринимают узконаправленно, ее основной целью считают нахождение недостатков, высказывание критических замечаний. В то время как критика должна способствовать развитию музыкального искусства в целом. Для того, чтобы она стала востребованной, музыковедам необходимо интересно писать, быть знакомым с новейшими достижениями в области музыки, музыкальной науки, воспитывать вкус слушателя, зрителя. Одним словом, формировать правильные ориентиры.

- Ваше жизненное кредо?

- Я не буду оригинальной в этом вопросе - есть много изречений по поводу жизненных ориентиров. Но в ракурсе нашей сегодняшней беседы наиболее подходящим считаю девиз - «Дорогу осилит идущий». Нужно двигаться, идти вперед, в ногу со временем, развиваться. Особенно это касается молодых людей. «Вчера» - это уже достояние истории, «завтра» - еще не наступило. Когда же это все делать, если не сейчас?

Ли́ра Бекболатова

«ОСЕННЯЯ ПАЛИТРА КРАСОК»

«В КИНО Я ПРИШЁЛ ИЗ ЛИТЕРАТУРЫ...»

Талантливых в нашем университете много, но тех, кто использует свой талант на полную катушку (или хотя бы на 50 %), увы, единицы. Так вот к таким единицам и принадлежит герой моей статьи - Евгений Лумпов.

Итак, знакомимся! Женя - студент 3 курса, специальности «Режиссура документального кино» (мастерская А. Сулеевой и А. Райбаева). Обыкновенно, он - поэт, прозаик, журналист и начинающий режиссёр, а по-нашему, «человек, который после долгих творческих поисков выбрал киноязык как основное средство самовыражения» (Е. Л.). «Ну, таких много! - скажете вы, - так в чём же его «фишка»?» Евгений Лумпов - режиссёр поэтического кино, кино, которое понимают не все, которое по праву можно назвать высокохудожественным и авторским. Фильм

«Дворик», к примеру, снятый как раз в этом жанре принёс Жене целых два приза: приз за лучшую режиссуру на первом смотре-конкурсе режиссёрских работ студентов у нас в университете и второй приз в Мюнхене на кинофестивале «Русский stil». Но это не значит, что он ограничивает себя только названным направлением. Интересная лента «Мангака и телефон» отличается своей **нординарностью и неоднозначностью**, возможно, поэтому она принесла начинающему документалисту награду на кинофестивале «Бастау» (2013). Также Женя является Лауреатом второй степени на международном фестивале «Шабьт» в номинации «Тележурналистика» и обладателем второго места киноконкурса «Молодые дарования» в номинации «Молодой режиссёр» (ноябрь, 2012). Список, скажем, немаленький. Но всё-таки, почему именно поэтическое кино?

«Во-первых, как раз потому, что я больше десяти лет **посвятил поэзии**. С ней связаны и мое становление как личности, и формирование собственно авторской и жизненной философий, и награды на самых разных фестивалях и конкурсах», - отвечает Женя. Да, представьте себе, целых десять лет в поэзии, а после этого ещё и уйти в кинематограф! Просто Женя понял, что в отличие от фильмов «в отрыве от автора эти творческие создания (стихи) **нежизнеспособны**» (Е. Л.). При этом, он не перестаёт писать, в начале следующего года планирует выпустить второй сборник стихов. Нужно сказать, всё, что увлекает Евгения, находит своё выражение в создании произведений искусств в его студии «NF» - «детище и глобальном проекте по самопродюсированию и раскрутке» (Е. Л.). Рассказывая о студии, Женя всегда шутит: «**Хотелось творить, но уже захотелось есть**». Средства, заработанные на студии, вкладываются в творческую деятельность. Таким образом, мы видим довольно успешный оборот: творчество - деньги - творчество. Не это ли счастье любого человека искусства?!

При всех своих достижениях Евгений - скромный человек, он не любит, когда его хвалят или спрашивают об амбициозных планах на будущее. Приехав из Германии, поучаствовав на «Бастау», Женя поделился своими открытиями с нами. Это был очень интересный мастер-класс, где были показаны привезённые Женей киноленты. За это мы выражаем ему особую благодарность.

ЗНАКОМЬТЕСЬ - КУЛЬТУРОЛОГИЯ!

Данная статья - попытка дать определение специальности «культурология», её предмету и месту среди других наук. Автор рассматривает различные подходы к данной специальности, в попытке их примирить.

Итак, этимология слова «культура» восходит к латинскому “culture” - возделываю, выращиваю. Таким образом, общенаучное понимание культуры - нечто созданное человеком, нуждающееся в нем, т.е. «вторая природа».

Термин «культурология» ввел в науку американский антрополог Лесли Уайт. Официально моментом рождения культурологии считается 1949 г. - год выпуска книги «Наука о культуре» Л.Уайта. Этот ученый определял культуру как систему символов, неких идей и абстракций соединенных с физической формой. При этом он отрицал наличие материальной культуры, говоря: «сандалии из шкуры и керамические сосуды не просто шкура и глина, а затвердевшее поведение людей». Символы создаются путем закрепления какого-либо значения или качества за определенной физической формой. Так мы приходим к пониманию первого подхода к культуре как способности передачи информации генетическим путем, социальной наследственности.

Часто под культурой понимается совокупность неких шедевров культуры (или объектов, понимаемых данным обществом, как шедевры), под культурной деятельностью - создание шедевров, а под культурологией - изучение самих шедевров или обстоятельств и условий их создания. (Само старофранцузское слово “Chedeuwer” обозначало образец, который должен был повторить подмастерье, чтобы стать полноправным мастером.) Но данный подход более частность, ведь отдельно взятым объектом сложно охарактеризовать всю культуру. Тем не менее, изучение отдельно взятых объектов характерно для культурологии в том смысле, что эти объекты являются носителями неких идеальных представлений своих создателей. Сами объекты становятся культурными символами проходя испытание временем, вызывая в людях эмоциональный отклик, достигая определенного уровня качества. Художник совершает акт самовыражения, как принято считать. Однако в шедевре выражаются коллективное бессознательное, групповое представление об идеале.

В наследство от советской эпохи нам досталось понимание культуры как «исторически определенный уровень развития общества и человека, выраженный в типах и формах организации жизни и деятельности людей, а также в создаваемых ими материальных и духовных ценностях». Это проявляется в структуре школьных и вузовских учебников по истории: рассмотрение любого времени заканчивается беглым экскурсом в его культуру, например главы «Культура античной Греции» или «Культура раннего средневековья». Таким образом культура не объединена ни с политикой, ни с экономикой, а воспринимается как нечто отдельное от обыденной жизни. И это явление более распространено, чем кажется.

Я привела лишь перечень наиболее популярных представлений о культуре из огромного множества возможных. С точки зрения классической науки необходимо выбрать для предмета исследования единственное определение, тем самым исключив все остальные. К счастью, с момента появления теории относительности Эйнштейна, существует неклассическая наука позволяющая рассматривать любой предмет не одной дисциплиной, а их совокупностью. Феномен культуры может рассматриваться с разных ракурсов и аспектах, не обязательно при этом видеть в них непримиримое противоречие. Ведь разумный человек всегда помнит, что любое явление гораздо глубже, сложнее, многогранней, чем умозрительное представление о нем.

МЕЖДУ ЗЕМЛЕЙ И НЕБОМ

Современное искусство все чаще апеллирует к разуму. Требуется не дюжее желание и уйма времени, чтобы разобраться в хитросплетениях авторского замысла, отраженных в причудливых цветах и формах. Редко когда встречаешь посыл, адресованный чувствам, еще реже - душе. К счастью, чудеса случаются! Открывшаяся в галерее Has Sanat выставка Елены и Владимира Григорьян, задела, что называется, за живое, заставила прислушаться не только к художникам, но и к себе самому.

Мне чужда православная этика и христианский порядок вещей, но даже мне захотелось всматриваться и вдумываться в окруживший меня мир супругов-художников. Разные по форме и стилю они выступили единым фронтом против набившего оскомину сложного искусства, обратившись к зрителю с самым заманчивым предложением - научиться летать. «Уроки левитации» - так назвали свою выставку супруги Григорьян, пробудив во мне давно забытое, детское желание. Полет без подготовки и без страховки, размеренный, чувственный, тихий...Они бесконечно разные в своем творчестве. Она - земля, дающая жизнь, старт, толчок для взлета. Здесь и краски темнее, и тяжелее композиции. Елена взывает к языческому началу, к мистическому символизму, создавая лаконичные по форме и строгие по содержанию картины. Стиль ее (преисполненный оттенков охры и каштана) напоминает живопись Древнего Египта - государства со сложной, но четко выстроенной системой верований. Мотивы рыб (символа жизни и плодородия) и ибисов (символа души и утра) легко наводят на размышления о сотворении жизни, ее бесценности и находят свое выражение в других картинах Елены - далеких от египетской эстетики. «Морские ангелы», «Рыбаки», «Благовещение» - в различных цветовых гаммах читаются мотивы зарождения, сохранения жизни. Даже свет на них всегда рассветный, утренний, туманный. С этих работ лучше всего начинать просмотр выставки, чтобы получить ощущение путешествия сквозь время и пространство.

С картинами Владимира все иначе. Он - небо, далекое и манящее, дарующее грезы о полетах как средстве очищения и сближения со всевышним. Все в его картинах стремится ввысь - лестницы, ходули, деревья. Его свет - закатный, его лики - иконописны, его сюжеты повторяются, отражая бесконечный поиск темы и себя в ней. Именно его картина «Уроки левитации» дала название выставке. Владимир Григорьян эклектичен в своем самовыражении. В картинах выставки можно приглядевшись усмотреть и осеннюю влажность Левитана, с ее неизменной композиционной доминантой неба («Римский пейзаж»), и традицию классической иконописи, выраженную в строгости линий профиля и анфаса («Несущий колесо»), и флер современной живописной техники, растворившийся в популярных фиолетовых оттенках («Пилигримы»), и даже присущее готике бесконечное стремление к выси («На ходулях»). При этом художник мастерски делает все эти элементы эксклюзивно своими: его пейзажи стремятся к бархатной монохромности, иконопись размывает привычную жесткость черт, фиолетовые тона неброски и не вездесущи, а готика находит выражение не столько в самой композиции сколько в ее деталях. Художник же при всем этом человек совершенно земной, жаждущий внимания, понимания, и даже критики.

Но что критического можно сказать о выставке? Упрекать в излишней религиозности в наш атеистический век - глупо. Намекать на маргинальность по отношению к основной волне современно искусства - не профессионально. Обращать внимание на отсутствие видимого единства между работами художников - поверхностно. Есть земля, есть небо и лишь при таком положении вещей, возможно то, к чему мы все стремимся в детстве - левитация.

«ЗАКАТ»

«ВЕЧНОЕ ИСКУССТВО»

ҚАЗАҚ ҰАТТЫҚ ӨНЕР
УНИВЕРСИТЕТІ

АНОНС

ВЫСТАВКИ

«Бата - не теряя истоков»

Место проведения: Дворец Независимости,
с 5 по 25 декабря 2013 года

На экспозиции будут показаны работы представителей казахстанской, европейской и русской школы живописи.

«Большие имена»

Место проведения: «Астана Опера», с 26 ноября по 23 декабря 2013 года

На обозрение зрителей представлено 27 уникальных костюмов из театральных постановок XIX - XX веков. Все костюмы имеют большую историческую и культурную ценность.

«Наполеон. Жизнь, Легенда»

Место проведения: Дворец Независимости, с 20 декабря 2013 года по 23 февраля 2014 года

Выставка посвящается великому Императору Французской Республики Наполеону Бонапарту, его жизни и подвигам. Выставка проходит в рамках перекрестных культурных сезонов Франции и Казахстана.

КИНО (ПРЕМЬЕРЫ!)

Диана: История любви

Режиссер: Оливер Хиршбигель
Жанр: Драма / Мелодрама / Биография
Дата премьеры: 05.12.2013

Инопланетяне ни при чем

Режиссер: Фархат Шарипов
Жанр: Комедия
Дата премьеры: 05.12.2013

7 главных желаний

Режиссер: Вадим Соколовский
Жанр: Комедия / Мелодрама
Дата премьеры: 05.12.2013

Холодное сердце

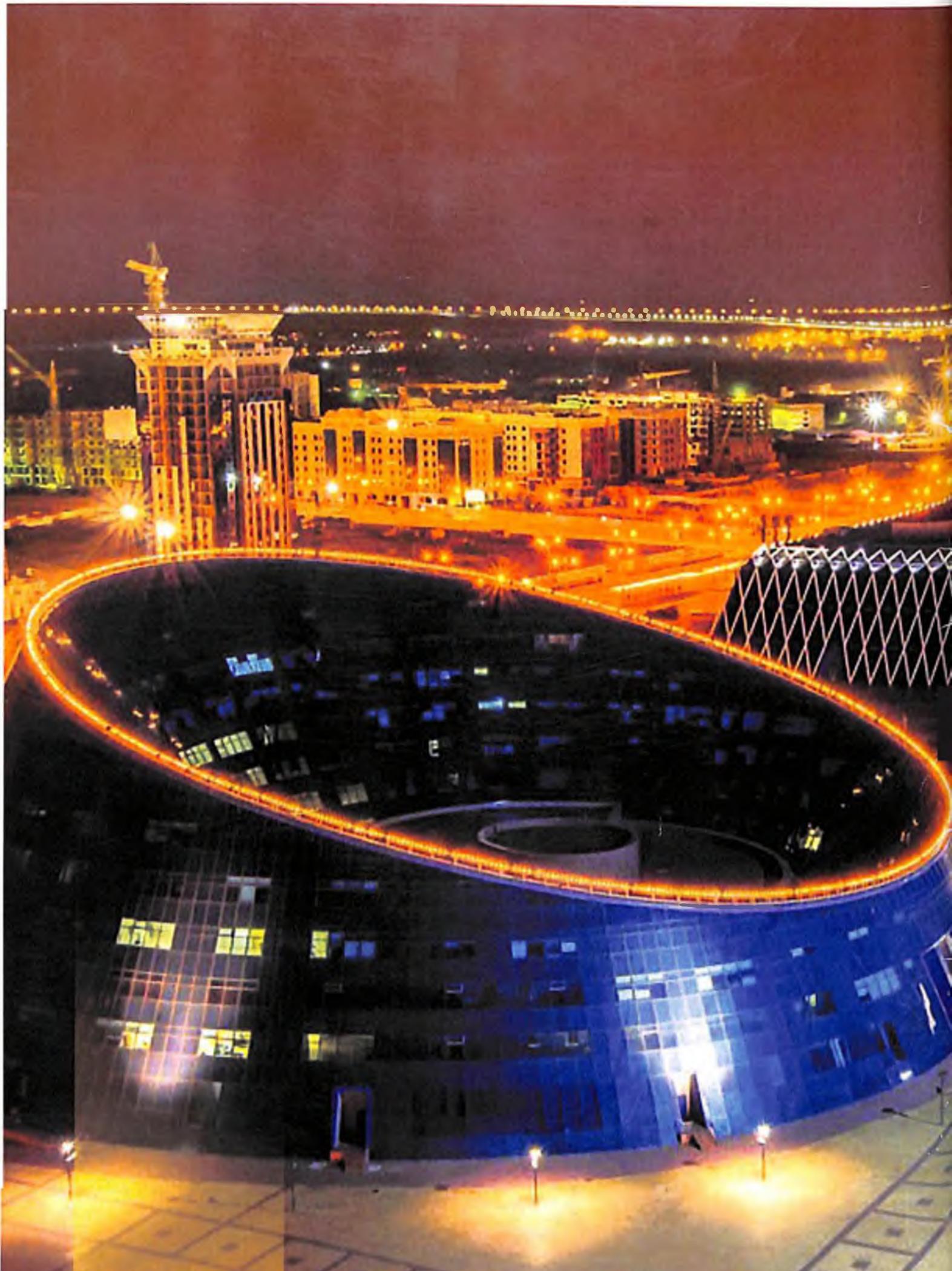
Режиссер: Крис Бак, Дженнифер Ли
Жанр: Мультфильм / Фэнтези / Комедия
Дата премьеры: 12.12.2013

Хоббит: Пустошь Смауга

Режиссер: Питер Джексон
Жанр: Фэнтези / Приключения
Дата премьеры: 19.12.2013

Иван Царевич и Серый Волк 2

Режиссер: Владимир Торопчин
Жанр: Мультфильм / Фэнтези/
Приключения / Семейный

Астана 2013 жыл.